

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТАТА НА ДРУШТВОТО ВО ДЕЛОВНАТА 2014 ГОДИНА

ФЗЦ 11 Октомври основана е во далечната 1953 година, а првите искуства во областа на производството на цевки од челичен лим ги бележи во 1956 година.

Почетниот производен програм го сочинуваше широк асортиман на разновидни производи, каде што покрај заварени челични цевки се произведуваа и лимени конструкции, производи за домаќинство, угостителство и.т.н.

Меѓутоа, набргу од 1958 година Фабриката ја согледа потребата за специјализирано производство, кое од тогаш е насочено кон високо сериско автоматизирано производство на заварени челични цевки и профили од сите видови и димензии.

Денес ФЗЦ 11 Октомври АД Куманово претставува гигант не само на овие простори туку и многу пошироко, со препознатливи производи од признаен квалитет према најновите национални, европски и светски стандарди (DIN, BS, NF, UNI, GOST, EN, ISO, API, ASTM и.т.н.).

Разновидноста на формите и можноста за избор на челикот, отворија нови домени на примена, овозможувајќи им дури и на малите корисници да пристапат кон нивната употреба. Развојот во транспортот на флуиди и примена на цевоводи со цементна, епокси и полиетиленска заштита, ја диктираше експанзијата во областа на спроводни цевки. Истовремено, високата градба, индустриските, аграрните и спортските објекти, индустријата за транспортни средства, градежната браварија и изградба на сообраќајници, се само некои од можностите за употреба на цевки и профили како конструкционо елементи.

Иако најголемиот дел од производите се извозно ориентирани на пазарите во Западна Европа, во последната деценија во услови на големи политички, економски и социјални промени и трансформации, како и воени кризи и конфликти, Фабриката успеа не само да го задржи стекнатото реноме, туку и да постигне значителни резултати во обезбедување со квалитет, што се огледа во бројни сертификати од реномирани контролни институции (ISO 9001, API, TUF, U. BUREAU VERITAS, Germanischer Lloyd и.т.н.).

Фабриката е организирана во 7 (седум) Работни единици и тоа:

- Валавница за цевки и профили
- Валавница за надолжно заварени цевки
- Валавница за средни цевки и профили
- Инженеринг
- Техничко технолошки работи
- Комерцијално и економско финансиски работи и
- Правни, кадровски и општи работи.

Управувањето во Фабриката е организирано според едностепен систем, и со неа управува Одбор на директори. Истиот се состои од 9 члена, од кои што 3 члена се извршни директори а 6 члена се неизвршни директори.

Како многу години порано така и во деловната 2014 година Фабриката работеше во услови на неповолна економска и политичка состојба и неповолни услови на стопанисување во земјата и регионот кој не опкружува. Сите овие години Фабриката се движеше по пат исполнет со низа турбуленции. На тој пат имаше подеми но и тешки моменти на опстојување кои беа последица на надворешни влијанија, кои не можеа да се избегнат, како распадот на поранешната држава, блокадата од Грција, општата економска состојба во транзицискиот период и во последно време глобалната криза.

Соочени со реалната состојба, во која шеста година по ред се најде Фабриката, само можеме да констатираме дека светската економска криза која во текот на 2009 година направи вистинска хаварија врз светската економија и светското стопанство, од што не беа поштедени ни најразвиените и најбогатите земји во светот, продолжи и во текот на наредните години. Според мислењето на повеќето стопанственици полош период за бизнисот од споменативе години не се памети. Дури и 2009 година, кога кризата беше во полн ек, беше значително подобра во споредба со петте изминати години.

Генерално земено 2014 година измина во криза и неликвидност а според повеќето економски аналитичари борбата со светска економска криза се уште не е готова, и според нив, не само што кризата се уште трае, туку во секој момент се чувствува дека повторно стопанството уште подлабоко ќе навлезе во неа.

Што се однесува до Фабриката само можеме да констатираме дека во текот на 62 година од своето постоење истата никогаш не била во потешка состојба од сегашнава во која се наоѓа.

Македонските компании кои се дел од челичната и металопреработувачката индустрија, каде припаѓа и Фабриката, во текот на последниве пет години во голем дел беа зафатени од светската економска криза од која не беа поштедени ни најразвиените и најбогатите замји во светот.

Гранките од овој Сектор, како еден од основните столбови на македонската економија и главни носители на економскиот раст во Р. Македонија, со високо учество во вкупниот Бруто Општествен Производ (БОП), во новосоздадената вредност, во вкупниот извоз и во вкупниот број на вработени во државата, последниве години беа најпогодени од рецесијата во развиените земји бидејќи најголем дел од нивното производство оди на тамошните пазари.

Од друга страна и Македонија како држава, од економски аспект, со глобалната криза изгуби многу зошто директно беа погодени дејностите кои се всушност главните столбови на домашната економија и главните носители во трговската размена со странство.

Стопанствениците од земјава се жалат дека не само што немаше подобрување на економската состојба, туку во изминатава 2014 година работата уште повеќе им се намали поради намалената побарувачка на нивните производи како на домашниот така и на странските пазари.

Состојбата во Р. Македонија воопшто не беше лесна а најавите дека и 2014 година за челичната индустрија ќе биде исто толку лоша како и изминатите пет години во потполност се остварија. И покрај улогата што Секторот производство и преработувачка на челик и челични производи ја има во секоја национална економија, тој истовремено е и прв на удар на сите светски економски збиднувања.

Европската економија, од која зависат извозните резултати на македонските компании, во текот на изминативе неколку години се соочи со големи финансиски проблеми кај некои нејзини членки, Италија, Шпанија, Португалија, Ирска, Грција и други. Сето тоа во голем дел влијаеше врз намалување на нарачките кај нашите трговски партнери и пад на производството во одделни сектори на металопреработувачката индустрија во Македонија.

Ако во текот на изминативе години САД и Европа тешко се справуваат со кризата и покрај огромните средства што ги потрошија за заздравување на своите економии, тогаш што можеме да очекуваме од металската индустрија во Македонија чии главни негативни карактеристики, кои се однесуваат и на Фабриката се:

- Суровинска зависност од увоз
- Релативно застарена опрема и пониска продуктивност
- Ретки нови инвестиции и недоволно инвестирање во модернизација на опремата и пред се
- Големо влијание на глобалните пазарни движења поради зависноста од увоз и претежната извозна ориентираност

Сето ова кажува дека мора многу повеќе да се работи на надминување на слабостите во металопреработувачката индустрија за да истата се издигне на повисоко ниво.

Европската Унија која не може да се спрavi со криза кај некои нејзини членки, кои не се во состојба да ги отплаќаат своите долгови, сè повеќе се оддалечува од земјите на Балканот. Цела Европа е во рецесија а кризата во стопанството на Р. Македонија сè повеќе се продлабочува што се гледа од намалената искористеност на производните капацитети во неколкуте изминати години што пак е карактеристично и за целиот регион на Балканот кој ги трпи последиците од европската криза и му претстои долг пат на опоравување од истата.

Ако се осврнеме на Компаниите од нашето опкружување со кои соработуваме или се дел од челичната и металопреработувачката индустрија, можеме да кажеме дека и тие во текот на изминативе години во голем дел беа зафатени од светската економска криза.

Нашиот долгогодишен деловен партнери и главен снабдувач со основниот репроматеријал, Железара Смедерево – Србија во текот на 2012 година целосно го запре производството со што Фабриката имаше проблеми со преориентирање кон други снабдувачи со потребниот репроматеријал за непречено одвивање на производниот процес. Но во 2013 и 2014 година Железара Смедерево повторно рестартираше дел од своите производни погони со што состојбата во снабдување со трака донекаде се нормализираше.

Евидентно е дека проблемите постојат и сè уште не се надминати и тие, всушност, иако се работи за различни средини, имаат речиси идентични карактеристики. Во Македонија, Србија, Хрватска, производство и преработувачка на челик и челични

производи се смета за основен национален столб. Но, кога станува збор за решавање на проблемите во овој Сектор, како и за вработените во него, државите стојат на страна (со изговор дека поголемите капацитети се веќе приватизирани). За Секторот кој вработува најголем број на работници треба да има поддршка и бенефиции, особено ога се знае дека тие работници создаваат национални добра во најтешки услови за работа.

Значи состојбата воопшто не е лесна, и што е најбитно, нема сериозни индикатори што покажуваат дека 2015 година ќе биде година на поголемо заздравување на Македонската економија. Стопанствениците се претпазливи во предвидувањата. Според нив, берзите се нестабилни, пазарот е нестабилен, нарачките се уште се на ниско ниво поради малата потрошувачка во земјава и во странство, додека цените на сировините и на енергенсите се во постојан пораст. Има многу рестриктивни мерки а нема инвестиции, а кога нема инвестиции нема ни брз раст на економијата. Тоа и неповолното економско опкружување, велат стопанствениците, дополнително ќе ги зголемува трошоците и ќе го намалува производството.

Порастот на цените на нафтата и на златото на светскиот пазар само потврдуваат дека не се очекува подобрување на економски план ниту во поразвиените земји во светот.

Кога се работи во вакви услови на стопанисување каде што нема некој голем простор за поамбициозни остварувања, основен приоритет оваа година за Фабриката беше да остане во работна кондиција.

Фабриката има удел во мешовитото претпријатие во Комотини-Грција. Според Решение од Министерство за надворешни работи на РМ прашањето околу легална работа на нашите работници таму и понатаму останува отворено.

Во однос на политиката на вложувања за одржување и за поддршка на успешноста во работењето на друштвото можеме да кажеме дека во текот на 2014 година Фабриката има вложено 40.544,00 денари што е само 5% во однос на 2013 година. Поголем дел од овој износ е вложен во набавка на опрема за редовно одржување и нормално одвивање на процесот на производство.

Со оглед на повеќегодишните неповолни услови на стопанисување во земјата и нашето опкружување, кога оствареното производство и реализација се на граница на опстанок на Фабриката, не постои економска и пред се финансиска можност за поголеми вложувања во доопремување и модернизација на процесот на производството.

Поголема инвестиција последните години беше набавка на опрема за заштита на животна средина заради добивање на интегрирана еколошка дозвола А и на база на тоа е добиен сертификат ISO 14001.

Во услови кога со години наназад нераспределената добивка во Фабриката е на минимално ниво, а последните три години Фабриката покажа загуба, тогаш не останува многу простор за некои поконкретни решенија во политиката на дивиденди. Кога ќе се променат условите кои се јавуваат како ограничувачки фактор за поголема успешност во работењето на Фабриката и кога Фабриката нормално ќе работи тогаш многу повеќе ќе можеме да зборуваме за политиката на дивиденди.

За разлика од изминатите години кога Фабриката во најголем дел работеши со сопствени извори на средства, последните години, поради потешкотии во одржување на ликвидноста приморани сме да работиме и со краткорочни и долгочочни задолжувања.

Потребите за набавка на основниот репроматеријал ги покрива деловната банка со издавање плативи гаранции на основ хипотека дадена на дел од основни средства за одобрен рамковен кредит од цирка 9.000.000 ЕВРА.

Што се однесува до политиката на односот на долгочочниот долг спрема основната главнина можеме да кажеме дека Фабриката, заради одржување на ликвидноста и набавка на основен репроматеријал има и долгочочни задолжувања.

Менаџментот на Фабриката прави максимални напори политиката на управување со ризик да биде сведена на најмала можна мерка. Во прилог на ова е фактот што сите поголеми зделки Фабриката ги решава во директна врска со нашите партнери а зделките со заинтересирана страна преку наше учество како кооперант со други учесници на тендери во државата и надвор од државата.

Изгледите за идниот развој на Фабриката и активностите во сферата на истражувањето и развојот меѓу себе се испреплетуваат и надополнуваат. Активностите во сферата на истражувањето и развојот се насочени пред се кон истражување на пазарите за изнаоѓање нови можности за примена на нашите производи па аналогно на тоа и изгледите за идниот развој се темелат на доопремување на опремата и усовршување на производната програма према барањата на пазарот.

Во текот на 2014 година Фабриката нема стекнато сопствени удели ниту сопствени акции.

Месечните примања на Извршните членови на Одборот на директори се согласно Договорите за утврдување на правата, обврските, одговорностите, платата и другите примања на Извршните директори.

На нето плата, како и за останатите вработени, се плаќа персонален данок и останати со Закон пропишани придонеси и надоместоци од плата.

Посебни бонуси за Извршните директори нема.

Извршните директори немаат посебно осигурување освен колективното осигурување со кое се опфатени сите вработени во Фабриката.

Месечните примања на неизвршните членови на Одборот на директори во текот на 2014 година се делумно исплатени во износ од 150.000,00 денари.

На нето примања на неизвршните директори се плаќа персонален данок според утврдените законски прописи.

Во почетокот на 2004 година беше донесена одлука за отварање на стечајна постапка спрема Експорт-Импорт банка АД Скопје а побарувањата кои ФЗЦ 11 Октомври АД-Куманово ги има спрема банката во стечај беа уредно и на време пријавени.

На 23.02.2005 година Фабриката доби решение со кое се утврдуваат побарувањата на доверители и во кое на Фабриката од вкупно 672.010.928,00 денари и се признаваат 574.964.338,50 денари а се оспоруваат 97.046.589,50 денари од страна на стечајниот управник на Експорт-Импорт банка.

Стечајната постапка се уште е во тек и се очекува нејзино завршување и разрешување во корист на Фабриката со што ќе се создадат услови за нормално работење и функционирање на Фабриката.

ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ ВО ФИЗИЧКИ ОБЕМ

	<u>2013 год</u>	<u>2014 год</u>	<u>индекс</u>
1.Остварено производство	- 12.770 тони	4.410 тони	35
2.Остварена реализација	- 15.006 тони	5.886 тони	39
Од тоа : Извоз	- 10.640 тони	4.372 тони	41
Домашен пазар	- 4.366 тони	1.514 тони	35
3.Работна сила	- 873	805	92
4.Продуктивност на трудот	- 15	5,5	37

Оствареното производство во 2014 година во однос на истото од 2013 година е намалено за 65 %. По неколкуте релативно добри години со произведени 50.000 тони цевки и профили во 2007 година и 35.000 тони во 2008 година, последниве шест години производството постојано опаѓа.

Глобалната светска економска криза која во текот на изминатите неколку години направи вистинска хаварија во светската економија, многу негативно се одрази на оствареното производство и реализација во физички обем во Фабриката кој се далеку од предвидените и остварените во годините пред светската економска криза.

Со малото производство во деловната 2014 година, ангажираноста на производните капацитети е на ниско ниво што пак во најголем дел е условено од побарувачката на пазарот за комерцијална програма на производите од РЕ ВЦП, од однапред склучените договори за испорака на цевки и профили од РЕ ВСЦП, и тоа во најголем дел за Европскиот пазар, но се повеќе и за земјите од поранешни ЈУ простори каде се отвараат нови работи, како и од нашето учество на одредени проекти за асортиманот на производи од РЕ ВНЗЦ, но сето тоа во крајна линија условено и од можноста за набавка на потребниот репроматеријал.

**ОСТВАРЕНО ПРОИЗВОДСТВО ПО РЕ ЗА 2014 ГОДИНА
ВО ОДНОС НА 2013 ГОДИНА Е СЛЕДНОВО:**

Ред Бр.	Р.Е	2013 год.		2014 год.		индекс
		тони	% на учество	тони	% на учество	
1	ВЦП	6.585	51	2.206	50	34
2	ВНЗЦ	361	3	259	6	72
3	ВСЦП	5.824	46	1.945	44	35
	<u>ВКУПНО</u>	<u>12.770</u>	<u>100</u>	<u>4.410</u>	<u>100</u>	<u>35</u>

РЕ ВЦП со остварено производство од 2,206 тони, РЕ ВНЗЦ со 259 тони и РЕ ВСЦП со производство од 1.945 тони, по покривање на своите трошоци и заедничките трошоци на непроизводните работни единици, во текот на 2014 година работеа на најдолната скала од прагот на рентабилноста.

Погледнато по Работни единици во вкупно остварено производство од 4.410 тони РЕ ВЦП учествува со 50 %, РЕ ВНЗЦ со 6 % и РЕ ВСЦП со 44 %.

Производството во РЕ ВЦП во 2014 година во однос на 2013 година е намалено за 66%, а кај РЕ ВНЗЦ е намалено за 28 %. Во РЕ ВСЦП каде повеќе години наназад производството беше стабилно со тенденција на постојано зголемување, последниве шест години бележи голем пад. Во 2014 година производството во ова РЕ е намалено за 67 % во однос на оствареното во 2013 година. Производите од оваа РЕ се наменети за познати купувачи по однапред склучени договори и тоа во најголем дел за земјите од Европската Унија од каде што побарувачката во текот на изминативе неколку години, поради светската економска криза е многу намалена.

Доколку го анализираме оствареното производство по квартали во текот на 2014 година:

I	-	1.453 тони	33 %
II	-	1.411 "	32 %
III	-	996 "	23 %
IV	-	550 "	12 %
		4.410 тони	100%

Ќе забележиме дека во првиот квартал е остварено производство од 33 %, во вториот квартал 32 %, во третиот квартал 23 % и во четвртиот квартал само 12 %.

Остварената продуктивност на трудот во текот на 2014 година изнесува 5,5 тони цевки и профили по работник и во споредба со 2013 година истата е пониска за 63 %.

Во текот на деловната 2014 година Фабриката оствари реализација од 5.886 тони цевки и профили и е за 61% пониска од остварената во 2013 година.

Во споредба со оствареното производство реализацијата е поголема за 33 % што значи дека е продадено целокупното производство и дел од залихите на готови производи.

Од вкупно остварена реализација во износ од 5.886 тони цевки и профили, 4.372 тони или 74 % се продадени на странскиот пазар а 1.514 тони или 26 % се продадени на домашен пазар.

Во споредба со 2013 година извозот е намален за 59 % а реализацијата на домашен пазар е намалена за 65 %.

Од извезените 4.372 тони цевки и профили, 1.600 тони или 37 % се извезени во земјите од Европската Унија а 2.772 тони или 63 % се извезени во поранешни ЈУ Републики.

Извозот на 4.372 тони цевки и профили е остварен на следниве пазари:

Ред. Бр.	ДРЖАВИ	2013 год.		2014 год.		Индекс
		Тони	% на учес.	тони	% на учес.	
1	Германија	1.359	13	590	14	43
2	Бугарија	3.299	31	579	13	18
3	Естонија	-	-	127	3	-
4	Италија	-	-	96	2	-
5	Србија	3.782	35	1.905	44	50
6	Р. Хрватска	447	4	273	6	61
7	Босна и Херцеговина	620	6	279	6	45
8	Словенија	576	5	192	4	33
9	Косово	175	2	123	3	70
10	Други земји	382	4	208	5	56
ВКУПНО		10.640	100	4.372	100	41

Извозот на цевки и профили во текот на 2014 година во однос на 2013 година покажува намалување за 59 % со промена во структура по одделни земји.

Најголем е извозот во Србија 44 %, Бугарија 13 %, Германија 14 %, БиХ 6 %, Р.Хрватска 6 %, Словенија 4 %, Естонија 3 %, Косово 3 %, Италија 2 % а сите останати земји се со учество од 5 %.

Од Менаџментот на Фабриката се очекува во текот на 2015 година да направи усилби од последиците на светската економска криза да излеземе со што е можно помали последици за да повторно, по стабилизирање на светската економија, се вратиме на старите пазари со тенденцијата за освојување нови.

Како и во повеќето години наназад така и на крајот од 2014 година Фабриката немаше можност да располага со поголема залиха на трaka и лим. Проблемот во снабдување со основниот репроматеријал, како поради неговиот недостиг на светскиот пазар и се понестабилни цени на истиот, се повеќе се јавува како лимитирачки фактор за поголемо производство на цевки и профили.

На 31.12.2014 година залиха на трaka изнесува 828 тони и 260 тони лим.

При анализа на работењето на Фабриката за 2014 година можеме да кажеме дека негативниот тренд на пад на производството и на реализацијата продолжи во текот на целата година а последиците од економската криза сериозно се почувствуваа во Фабриката.

Сето тоа влијаеше на крајно влошена ликвидност на Фабриката поради што се јавија и многу други тековни проблем кои произлегоа од намалениот обем на работењето на Фабриката, пред се повторно праќање на голем дел од вработени на принуден одмор, како и сериозен проблем, во текот на целата година, кога Фабриката не успеваше редовно да ја исплаќа платата на вработените заедно со сите придонеси и достасани обврски.

По изготвената годишна сметка Фабриката на крајот од 2014 година исказа загуба.

ПРЕГЛЕД НА ОСТВАРЕНИ ЕКОНОМКО-ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТИ ВО 2013 И 2014 ГОДИНА

- 000 - ден.

Ред Бр.	ЕЛЕМЕНТИ	2013 год.		2014 год.		Инд.
		Износ	струч. %	Износ	струч. %	
<u>А. ПРИХОДИ</u>						
	I. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕ (1+2+3)	789.147	99,64	320.183	93,30	41
1	Приходи од продажба	788.584	99,57	316.997	92,40	40
2	Останати приходи	288	0,04	2.977	0,90	1.034
3	Капитализирани сопствени производи и услуги	275	0,03	189	-	69
	II. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ	2.864	0,36	23.003	6,70	803
	ВКУПЕН ПРИХОД (I + II):	792.011	100	343.166	100	43
<u>Б. РАСХОДИ</u>						
4	Промена на залиха на готови производи и производство во тек	382.643	29	69.445	12	18
5	Трошоци за сировини и други материјали	547.128	42	208.815	35	38
6	Трошоци за вработени	247.782	19	229.458	38	93
7	Амортизација	37.989	3	35.018	6	92
8	Останати оперативни расходи	64.360	5	37.342	6	58
9	Финансиски расходи	25.732	2	17.358	3	67
	ВКУПНИ РАСХОДИ:	1.305.634	100	597.436	100	46
10	Загуба од редовно работење (А – Б)	-513.623	99,95	-254.270	100	50
11	Данок на добивка	271	0,05	-	-	-
12	Нето загуба за деловна година	-513.894	100	-254.270	100	50
13	Фонд за резерви	-	-	-	-	-
14	Нераспределена добивка	-	-	-	-	-

Во деловната 2014 година Фабриката оствари вкупен приход во износ од 320.163.000,00 денари и во споредба со 2013 година приходите се намалени за 57 %.

Во структура на вкупниот приход најголемо е учеството на приходи од продажба со 92,40 %, и во однос на 2013 година истите се помали за 60 %.

Во текот на деловната 2014 година остварени се расходи во износ од 597.436.000,00 денари и во споредба со 2013 година истите се помали за 54 %.

Во однос на остварениот вкупен приход вкупните расходи се поголеми за 74 % и за трета година по ред Фабриката исказува загуба.

Во структура на вкупните расходи најголемо учество имаат трошоци за вработени (бруто плата) со 38 %, потрошени сировини и други материјали со 35 %, амортизација учествува со 6 %, останати оперативни расходи со 6 %, финансиски расходи со 3 % и промена на залиха на готови производи и производство во тек со 12 %.

Бруто платите, кои се составен дел на цената на чинење на нашите производи и се надоместуваат од остварениот вкупен приход, во текот на 2014 година вкалкулирани се во износ од 229.458.000,00 денари и во однос на 2013 година се намалени за 7 %.

Потрошените сировини и материјали во 2014 година се помали за 62 % во однос на истите од 2013 година, што произлегува од намаленото производство за 65 %.

Амортизација на основни средства е извршена со примена на законски пропишани стапки и е пресметана во износ од 35.018.000,00 денари и како фиксен трошок во однос на 2013 година е помала за 8 %.

Останатите оперативни расходи во износ од 37.342.000,00 денари во 2014 година се помали за 42 % во однос на истите од 2013 година. Во структура на истите се останати трошоци од работење во кои спаѓаат останати нематеријални трошоци, трошоци за исхрана на работници, даноци и придонеси кои не зависат од резултатот, дневници за службени патувања, премии за осигурување, банкарски услуги и трошоци за платен промет, трошоци за репрезентација и др.

Финансиски расходи односно расходи по основ камати и курсни разлики остварени се во износ од 17.358.000,00 денари, со учество од 3 % во вкупните расходи и во однос на 2013 година се помали за 33 %.

Остварениот вкупен приход во износ од 343.166.000,00 денари не може целосно да ги покрие вкупно остварените расходи во износ од 597.436.000,00 денари при што е остварена нето загуба во износ од 254.270.000,00 денари.

За да извештајот биде целосен потребно е да ја оцениме квалитативната компонента на финансиската состојба на Фабриката врз основа на анализа на билансот на состојбата.

Финансиската стабилност на Фабриката ќе ја оцениме преку показателите на финансиската сигурност, степен на самофинансирање, степен на покриеност на постојните средства, степен на задолженост и други показатели.

ПОКАЗАТЕЛИ НА ФИНАНСИСКА СТАБИЛНОСТ ЗА 2014 ГОДИНА

	траен капитал	1.780.070.372
1. Финансиска сигурност	= $\frac{\text{траен капитал}}{\text{вкупни извори на деловни средства}}$	= $\frac{1.780.070.372}{2.274.267.174} = 78 \%$
2. Степен на самофинансирање	= $\frac{\text{траен капитал} + \text{долгорочни резервирања} - \text{загуба}}{\text{нематеријални и материјални вложувања} + \text{залихи}}$	
	= $\frac{1.525.800.052}{1.470.559.328} = 1,04$	
3. Степен на покриеност на нематер. и матер. влож.	= $\frac{\text{траен капитал} + \text{долгорочни обврски}}{\text{нематеријални и материјални вложувања}}$	
	= $\frac{1.958.936.677}{684.183.011} = 2,86$	
4. Степен на задолженост во однос на траен капитал	= $\frac{\text{Вкупен долг} \times 100}{\text{траен капитал}}$	$\frac{493.616.393 \times 100}{1.780.070.372} = 27,73$
5. Степен на задолженост во однос на вкупни сред.	= $\frac{\text{Вкупен долг} \times 100}{\text{вкупни средства}}$	$\frac{493.616.393 \times 100}{2.274.267.174} = 21,70$

Ред. Бр.	ПОЗИЦИЈА	2013 година	2014 година	Индекс
1	Финансиска сигурност	85	78	92
2	Степен на самофинансирање	0,96	1,04	108
3	Степен на покриеност на нематеријални и материјални вложувања	3,12	2,86	92
4	Степен на задолженост во однос на траен капитал	17,76	27,73	156
5	Степен на задолженост во однос на вкупни средства	15,07	21,70	144

Финансиската сигурност изнесува 78 % и секоја година опаѓа а споредено со 2013 година истата е намалена за 8 %.

Степенот на самофинансирање изнесува 1,04 и последните години покажува константно намалување на покриеност на вложувањата со сопствен капитал.

Степенот на покриеност на материјални и нематеријални вложувања со трајни и долгорочни извори изнесува 2,86 и во однос на 2013 година е понизок за 8 %. Во споредба со изминатите години овој показател покажува постојано намалување.

Степенот на задолженост на Фабриката искажан преку односот на вкупниот долг и траен капитал во деловната 2014 година изнесува 27,73 и во однос на 2013 година задолженоста на Фабриката е зголемена за 56 %. Задолженоста на Фабриката секоја година е сè поголема и ако ја споредиме само со 2010 година кога тој показател беше 10,14 тогаш задолженоста во 2014 година во однос на 2010 е зголемена за 173 %.

Степенот на задолженоста на Фабриката искажан преку учеството на вкупниот долг во вкупните средства за 2014 година е 21,70 и во однос на 2013 година покажува зголемување за 44 % а во однос на 2010 година за 136 %.

Од сите погоре анализирани показатели на финансиската стабилност се гледа дека во 2014 година Фабриката имаше проблеми со ликвидност што се гледа од фактот дека задолженоста на Фабриката е зголемена во однос на минатата година.

На крајот од овој Извештај можеме да кажеме дека во текот на 2015 година се очекува значително подобрување на состојбата во ФЗЦ 11 Октомври , која во овој момент е на незавидно ниво.

Имено, во првиот квартал од 2015 година, мнозинскиот акционер во ФЗЦ 11 Октомври АД Куманово, Експорт Импорт банка АД Скопје – во стечај, се обврза да ја прифати понуда за паземање согласно потписан Договор со преземачот Друштвото за градежништво и трговија Квалитет-Пром ДООЕЛ Увоз – Извоз Куманово, од спроведено јавно надавање, а врз основа на претходно објавен оглас за продажба на ации.

Комисија за хартии од вредност ја утврди за успешна понудата за преземање на акции издадени од ФЗЦ 11 Октомври АД Куманово дадена од Друштвото за градежништво и трговија КВАЛИТЕТ ПРОМ ДООЕЛ увоз-извоз Куманово.

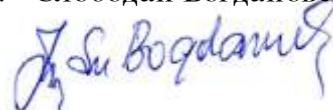
Примарна цел на преземачот е , пред се, враќање на пазарите на кои компанијата веќе била присутна во минатото, како и освојување нови пазари, проширување на асортиманот на производи, намалување на трошоците во производство и подобрување на работните процеси , зголемување на рентабилноста и конкурентноста со цел зголемување на приходите и профитот на самото друштво.

Со сето тоа би дошло до јакнење на финансиската кондиција на ФЗЦ 11 Октомври, со истовремено репограмирање на постојните обврски под пополовни услови , со што би се овозможило редовно сервисирање на сите достасани обврски.

Се очекува, долготочно, поуспешно работење на друштвото и истото би се рефлектирало на вредноста на самото друштво.

ИЗВРШНИ ДИРЕКТОРИ

1. Слободан Богдановски

2. Ратомир Ангеловски

3. Јордан Спасовски

